

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΟΥΜΦΡΕΙΟΣ ΔΑΙΒΥ.

Ὁ Δαίβυ ἦν υἱὸς ξυλουργοῦ, κατοικοῦντος ἐν Πενζαν κία Penzance τῆς cornwall, κομητείας γραφικωτάτης καὶ πλουσιωτάτης εἰς μεταλλεῖα. Παῖς ὢν, ἤρθεκετο πολὺ νὰ διατρέχῃ τοῦ; παρὰ τὴν παραλίαν βράχους, συλλέγων τὰ πρὸς τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου σπινθηρίζοντα λιθάρια καὶ φαινόμενα ὡς συμπεφυρημένα μετὰ κόνας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἢ λίθους σπογγώδεις μυρία καὶ λία ἐμπεριλαμβάνοντας, ἢ ἡμιλελιθωμένα κογγύλια, ὢν τὰ μαργαρώδη ἀπαυγάζματα μεταβάλλονται εἰς διαφανῆ καὶ χιονόλευκον ἀλάβαστρον. Διὰ τὸ φιλοπερίργον καὶ δὲν τοῦτο πνεῦμα, τὰ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐπιτὴν παραλίαν ῥιπτόμενα πρῶτοντα ἦσαν τόσαι κατακτήσεις τόσαι ἐρεύνης ἀντικείμενα. Τοῦ ἡλίου ἀνερχομένου πρὸς τὸν ὀρίζοντα, τὸ παιδίον ἐπαυήρχετο οἰκάει, κομίζον τοὺς θησαυροὺς τοῦ τὴν δ' ἐσπέραν περικυκλωμένον ὑπὸ πολλῶν συνομηλικῶν του, διηγείτο φανταστικὰς ἱστορίας τῶν πνευμάτων τῶν κατοικούντων ὑπὸ τὰ κυανὰ τῆς θαλάσσης ὕδατα, ἐντὸς τῶν κοραλιῶν σπηλαιῶν, ἢ ἐν τῷ βράθει τῶν σκοτεινῶν ἀτρῶν καὶ τῶν διαλαμπῶν μεταλλορυχείων, ἐνθα τὰ μέταλλα λομβάνουσι ὑπαρξιν. Ὁ αὐτοσχεδίαστὴς μας ἦτο μόλις ὀκταετῆς τὴν ἡλικίαν, ὅτε διὰ τῆς φαντασίας εἰσέδιδεν οὕτως εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς, οὐειροπολῶν κόσμους, πλοῦτον, καὶ κάλλος. Οἱ συνεταιροὶ του ἐθαύμαζον ἀκούοντες ταῦτα τὰ διηγήματα· ὁ δὲ Δαίβυ παραφερόμενος ὑπὸ τῆς πρὸς τὸ θαυμασιώδες ῥηπῆ, του, ἐφύρισκε καὶ μύθους ἱποποτῶν περιπλανωμένων, οἵτινες πρὸς ἐπίτευξιν τύχης περιηροῦμενοι, ἐκθαρίζον τὸν κόσμον ἀπὸ τῶν γιγάντων καὶ τῶν δρακόντων. Ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ ἐφαίνεται ὅτι ἐπιφυλλίζων μόνον βιβλίον, ἀνέλυεν αὐτὸ ἀκολούθως μετ' ἀξιοθαυμάστου ἀκριβείας· τὴν δύναμιν δὲ ταύτην διετήρησε καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον.

Ἐκκεδεκαέτη; γενόμενος ἐτέθη πρὸς τοῦ πατρός του παρὰ τινι φαρμακοχειρουργῷ τῆς Πενζανκίας, τοῦ ὁποῦ παρὰ ταῦτα μετέβητε τὸ ἀνώγειον εἰς χημείον, διαθέτων, μετὰ θαυμασίως ἐπιδεξιότητος τῶν φιαλιῶν, καὶ τῶν ἰγθίων τοῦ φαρμακοποιεῖου, τῶν χυτρῶν καὶ ἄλλων ἀγγείων τοῦ μαγειρείου, καὶ σχηματίζων ἐκ τούτων τὰ σκευὴ καὶ δοχεῖα ὧν εἶχεν ἀνάγκην, ἐν τῇ μεγίστῃ ἀπελπισίᾳ τοῦ κυρίου του, ὅστις ἀνέκραζε « τὸ παιδί αὐτὸ εἶναι ἀδιόρθωτον! ὁ δὲ ὀκνηρὸς; θὰ μᾶ; τινεσὴ ἡμᾶ; καὶ τὴν οἰκίαν εἰς τὸν ἀέρα! » Ἐνίοτε ὁμοῦ, κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς εὐθυμίας του, ἐκάλει αὐτὸν « φλόσσοφον ἢ σὶρ Οὐμφρίον » προσιωνίζων οὕτω τὰς τιμὰς ἃς ἡ ἐπιστήμη του ἐμελλε νὰ τῷ περιποιήσῃ ποτέ.

Ὁ Δαίβυ συνήθιζε τότε νὰ πηγαίνῃ νὰ λαμβάνῃ τὸ τέτον μέ τινα γηραιὰ θεῖαν του, ἢν ὑπερβολικὰ ἤγάπα, καὶ ἦτις κατ' ὅκλει ἡμίσειαν λεῦγαν μακρὰν τῆς πλεως, παρὰ τὴν ἀκτὴν. Ὁ ἦρως μας ὠπλιτμένο; με σφυρίον, ἀπέσπτε, καθ' ὅδον ἀπὸ τῶν βράχων τεμάχια γρανίτου λίθου, καὶ ὅτε, ἀπέκλει πλέον ἀνα-

ζητῶν δείγματα ὀρυκτολογικὰ, ἐκάθητο ἐπὶ τινος λίθου, ἔγραφε στίχους, οὓς ἀπήγγελλε γεγωνεῖα τῇ φωνῇ μεταξὺ τοῦ πατάγου τῶν κυμάτων καὶ τοῦ οὐρισμοῦ τῶν ἀνέμων, προσπαθῶν οὕτω νὰ ὑπερικήσῃ φυσικόν τι ἐλάττωμα προσφθρᾶς, ὅστινος κατ' ὠρῶσε τέλος ν' ἀπαλλαγῇ ἐντελῶς. Ἄλλοτε, ῥιμβάζων, ὠνειροπόλει ἐνδοξόν μέλλον καὶ περιβλεπόν ὑπόδηψιν.

Τὸ πρῶτον αὐτοῦ χημικὸν πείραμα ὑπῆρξε τὸ νὰ γνωρίσῃ τὴν ιδιότητα τοῦ ἐντὸς τῆς κύττωος τοῦ φύκου ἐγκλεισμένου ἀέρος. Ἡθέλησε νὰ πεισθῇ, ἐὰν τὰ γῆνα φυτὰ ἀναεοῦσι τὴν ἀτμοσφαῖραν τῶν γηίνων ζῶων, ὡς τὰ θαλάσσια φυτὰ διακνηροῦσι τὴν ἰσορροπίαν τῆς ὠκεανείου ἀτμοσφαιρας.

Ἐν τῇ ἀπορία αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα εἰς πείραματα τοσούτων πολυσύνθετα καὶ σπουδαῖα, τῷ ἐπῆλθεν εὐτυχῆς σύμπτωση. Ὁ χειρουργὸς Γαλλικοῦ τινὸς πλοίου, ναυαγήσαντος παρὰ τὴν παραλίαν, ἔδωκε ῥῆσται αὐτῷ, εἰς ἀνταμοιβὴν μικρῶν τιμῶν ἐκδολευσῶν, θήκην ἐκ χειρουργικῶν ἐργαλείων· πάραυτα ὁ Δαίβυ ὠρελήθη τοῦ θώρου, κατασκευάσας δι' ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἀεραντῆραν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον.

Ἡμέρα, τινὰ, ἐπιστρέφων ἀπὸ τοῦ περιπάτου, ἐδήχθη ὑπὸ κυνός, ὃν ἐνόμισε κατιληγμένον ὑπὸ ὑδροφροβίας· ἐν τῇ στείγῃ περιέταμε τὸ δηχθέν μέρος διὰ τοῦ μαχαίριδου του, ἐπορευθῆ εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἐκαυτηρίατε τὴν πληγὴν, καὶ δὲν ὠρολόγητε τὸ συμβάν ἢ μετὰ τὴν ἐγχείρισιν, ἦτις ἦν ἀρκοῦντως βαρεῖα, κρατήσασα αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπὶ τρεῖς ὀλοκλήρους ἔβδομάδας. Ὡς πρὸς τὸ συμβάν τοῦτο, πολλάκις ἔλεγε μετὰ ταῦτα, ὅτι τὸ ἄλγος καθίσταται ἀνυπόφερτον διὰ τὴν ψυχῆς ἐνέργεια ἐξανίσταται κατ' αὐτοῦ.

Ἐτέραν τινὰ ἡμέραν, ἐνῶ παρὰ τὴν θύραν τοῦ φαρμακείου διεσκέδαζεν ἐφ' ἵππου ταλαντευόμενος, ὁ Κ. Γιλβέρτος, πρόεδρος τῆς Ἐν Λονδίῳ βασιλικῆς ἐταιρίας, διέβη παρὰ τῆς ὁδοῦ. Ἡ ἀλλόκοτος διασκέδασις τοῦ νεανίου, ἢ ἐπὶ τὸ ἀγροίκον διαστροφή τῶν χαρακτηριστῶν του, — διότι ἐκ νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας εἶχε προσηκῆσθαι τὴν τέχνην τοῦ μορφαζεῖν, — ἐφείλκυσαν τὴν προσοχὴν τοῦ διασήμου ἀνδρός. Ὁ συνοδοιπόρος του τῷ εἶπεν, ὅτι τὸ παράδοξον ἐκείνου πρόσωπον ἦτο θυῖς τοῦ ξυλουργοῦ Δαίβυ· προσέθηκε δὲ ἀκολούθως « εἶναι ἐμμανῆ; διὰ τὴν χεῖμα, καὶ κάμνει ἀδιακόπως πειράματα. » — Πείραματα! ἀνέκραξε ὁ Κ. Γιλβέρτος, θειλω λοιπὸν νὰ τὸν εἶδω καινὰ συνομιλῆσω μετ' αὐτοῦ. » Μετὰ μικρὰν συνδιαλέξιν, προσεκάλειε τὸν Δαίβυ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἔθεεον ὑπὸ τὴν διάθεσιν του ὀλοκλήρον αὐτοῦ τὴν βιβλιοθήκην. Ἐὶ ἐόβμενον ἔτος, ὁ Γρηγόριος Watt, υἱὸς τοῦ περιωδέμου James watt, ἦλθεν εἰς Πενζανκίαν καί, κατὰ παρὰδοξον σύμπτωσιν, κατέλυεον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρός τοῦ Δαίβυ. Δύο πνεύματα, τοσαύτη ἀναλογίαν πρὸς ἀλλήλα ἔχοντα, τοσαύτας δὲ συμπαθεῖας κοινὰς, δὲν ἤδύνατο νὰ μείνωσιν ἐπὶ πολλὰ ἀποκεχωρισμένα. Ὁ Δαίβυ συνδιελέχθη τὸ πρῶτον μετὰ τοῦ νέου φίλου του περὶ μεταφυσικῆς, ἦτις τότε ἀπτησχόλει αὐτὸν ὄσον καὶ ἡ χημεία. Ἀνέπτυξεν ἐνώπιόν του σύστημα ὄλων ὀρησκευτικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ξένος ἐμεινεν ἀπαθῆς, ἀλλ' ἄμα ὁ λόγος περιέπεσε εἰς ἐπιστημονικὰς συζητήσεις,